

N:o 13.

Af herr **Folke Andersson**, om upphörande af frälseränteebares rätt till lösen af skattejord m. m.

Ehuru bördsrätten långt före detta blifvit afskaffad, och de räntor, som vidlådit skattefrälsehemman, äro, der sådant hittills kunnat ske, af staten inlösta, qvarstår likväl ännu för egare af såväl frälsekattejord som af frälsekatteänta den otidsenliga bestämmelsen i kap. 4 jordabalken derom, att egare af frälsekatteänta har rättighet att till sig lösa skattejord, som säljes, likaså egare af frälsekattejord har rättighet att tillösa sig frälsekatteänta, då den säljes, om dessa inom viss tid göra sina anspråk gällande. Med ett sådant lagstadgande, under förhållanden, då man söker göra all jord lika i afseende på olägenheter och bördor, äro i synnerhet egare af frälsekattejord missnöjda, och om än den invändningen häremot skulle kunna göras, att stadgandet afser jordens och räntornas förenande i en hand, så torde dock få erinras, det hinder icke möter för jordegare att å nyo försälja en sålunda inköpt frälseränta till en person och jorden till en annan. På detta sätt kommer den ifrågavarande bestämmelsen att i verkligheten blifva utan betydelse, i händelse den skall qvarstå i ändamål att förekomma eganderättens spridning. Genom beslutet att till statsverket inlösa skattefrälsehemmans räntor, hafva egare till sådana fastigheter kommit i vida tryggare och bättre ställning än innehafvare af frälsekattejorden, och anser jag därför tiden nu vara inne för upphäfvande af den ömsidiga lösningsrätten mellan frälsekattejord och frälseränta. Då motion n:o 93 vid förlidet års riksdag förevar angående upphäfvande af rättighet för egare af frälsekatteänta att till sig lösa frälsekattejord, anförde laguskottet såsom skäl, att lösningsrätt tillkommer icke

blott frälseräntan i afseende på frälsekattejorden, utan äfven jordens egare i afseende till räntan, hvarför det syntes detsamma icke följd-
rättigt upphäfva räntegarens lösningsrätt utan att på samma gång
borttaga jordegarens. Som jag anser denna lagutskottets åsigt vara
fullkomligt riktig, att båda dessa ömsesidiga rättigheter böra på samma
gång afskaffas, så tager jag mig härmed friheten föreslå,

att Riksdagen för sin del ville besluta, att allt hvad
lag och författning innehålla angående rättighet för
egare till frälseränta att till sig lösa skattejord eller
egare till frälsekattejord att till sig lösa frälseränta,
då de säljas, skall upphöra att vara gällande.

Stockholm den 23 januari 1891.

Folke Andersson.
